

Australian Government

BỎ PHIẾU LÀ BẮT BUỘC

Bản Hướng dẫn chính thức

về trưng cầu dân ý

BẢN HƯỚNG DẪN NÀY GỒM CÓ:

trang

5

trang

23

Về bản hướng dẫn này

Bản hướng dẫn chính thức về trưng cầu dân ý gồm có hai tài liệu quan trọng: Tờ rơi chính thức trưng cầu dân ý Yes/No, và Hướng dẫn chính thức về trưng cầu dân ý 2023.

trang 5 Tờ rơi chính thức về trưng cầu dân ý Yes/No

Trang 6 Điều gì trong Hiến pháp có thể thay đổi

Trang này nêu ra những đề xuất thay đổi Hiến pháp.

Dự luật đã được thông qua bởi cả Hạ viện và Thượng viện: Sửa đổi Hiến pháp (Tiếng nói Thổ dân và Dân đảo Torres Strait) 2023 (Constitution Alteration (Aboriginal and Torres Strait Islander Voice) 2023).

Trang 7 Trường hợp Yes và No

Trường hợp bỏ phiếu Yes và trường hợp bỏ phiếu No được trình bày ở hai trang cạnh nhau.

Trường hợp Yes/No được cung cấp bởi đa số các Nghị sĩ Quốc hội là những người đã bỏ phiếu ủng hộ hoặc phản đối dự luật và là những người mong muốn thúc đẩy trường hợp như vậy.

AEC không có quyền lực pháp lý để chỉnh sửa hoặc kiểm chứng trường hợp Yes hoặc No.

trang 23 Hướng dẫn chính thức về trưng cầu dân ý 2023

Hướng dẫn chính thức gồm có thông tin quan trọng về bỏ phiếu và phòng phiếu, và một thông điệp của Giám đốc Ủy ban Bầu cử.

Hướng dẫn chính thức được soạn thảo bởi Ủy ban Bầu cử Úc (AEC).

Bản dịch và các dạng thức khác

Bản hướng dẫn chính thức về trưng cầu dân ý có bằng tiếng Anh và bằng các thứ tiếng văn hóa và ngôn ngữ đa dạng, các thứ tiếng Dân tộc Đầu tiên (chỉ có bản ghi âm), và có các dạng thức khác bằng tiếng Anh cho cử tri người mù hoặc người khiếm thị, và ở dạng Dễ Đọc (chỉ có bản hướng dẫn chính thức).

Để có thêm thông tin về bỏ phiếu và về trưng cầu dân ý, vui lòng gọi số 1300 720 152 để được giúp đỡ bằng tiếng Việt.

Australian Government

BỎ PHIẾU LÀ BẮT BUỘC

Trang này được cố ý để trống

Tờ rơi chính thức
về trưng cầu dân ý

YES|NO

Điều gì trong Hiến pháp có thể thay đổi

Ở các trang sau quý vị sẽ thấy trường hợp **Yes** và **No**

Công bố về những đề xuất thay đổi Hiến pháp

Dự luật, với tiêu đề là Thay đổi Hiến pháp (Tiếng nói Thổ dân và Dân đảo Torres Strait) 2023 (Constitution Alteration (Aboriginal and Torres Strait Islander Voice) 2023), sẽ thay đổi Hiến pháp bằng cách cho thêm vào những nội dung sau đây sau Chương VIII (Chapter VIII):

Chương IX – Công nhận người Thổ dân và Dân đảo Torres Strait (Chapter IX—Recognition of Aboriginal and Torres Strait Islander Peoples)

129 Tiếng nói Thổ dân và Dân đảo Torres Strait (Aboriginal and Torres Strait Islander Voice)

Để công nhận người Thổ dân và Dân đảo Torres Strait là Những người Đầu tiên của Úc:

- (i) sẽ có một cơ quan, gọi là Tiếng nói Thổ dân và Dân đảo Torres Strait;
- (ii) Tiếng nói Thổ dân và Dân đảo Torres Strait có thể trình lên Quốc hội và Chính phủ Hành pháp Liên bang các vấn đề liên quan tới người Thổ dân và Dân đảo Torres Strait;
- (iii) Quốc hội sẽ, tùy thuộc vào Hiến pháp này, có quyền lực lập ra đạo luật cho các vấn đề liên quan tới Tiếng nói Thổ dân và Dân đảo Torres Strait, bao gồm nội dung, chức năng, quyền lực và thủ tục của các đạo luật này.

Dự luật cũng sẽ thay đổi Hiến pháp bằng cách cho thêm những nội dung sau đây vào Mục lục của Hiến pháp sau phần đề cập tới ‘Chương VIII Sửa đổi Hiến pháp’: (‘Chapter VIII Alteration of the Constitution’):

Chương IX (Chapter IX	Công nhận người Thổ dân và Dân đảo Torres Strait Recognition of Aboriginal and Torres Strait Islander Peoples)
--------------------------	---

Nội dung lập luận cho mỗi trường hợp được cung cấp bởi đa số các vị Dân biểu và Thượng Nghị sĩ Liên bang là những người bỏ phiếu ủng hộ hoặc phản đối dự luật sửa đổi Hiến pháp, và là những người mong muốn thúc đẩy lập luận như vậy.

Những người bỏ phiếu ủng hộ dự luật, và là những người muốn thúc đẩy lập luận như vậy, đã soạn thảo nội dung trường hợp Yes, còn những người bỏ phiếu phản đối dự luật và là những người muốn thúc đẩy lập luận như vậy, đã soạn thảo nội dung trường hợp No.

Giới hạn số từ bằng tiếng Anh cho mỗi trường hợp là 2,000 từ, chiếu theo mục 11(1) của *Đạo luật Trưng cầu dân ý (Điều khoản về Bộ máy thực hiện) 1984* (Cth).

Trường hợp bỏ phiếu

Yes

Trường hợp bỏ phiếu **Yes**
bắt đầu ở **trang 10**
và được trình bày
ở trang xen kẽ.

Dự luật:

Sửa đổi Hiến pháp để công nhận Những người Đầu tiên của Úc bằng cách thành lập Tiếng nói Thổ dân và Dân đảo Torres Strait.

A proposed law:

To alter the Constitution to recognise the First Peoples of Australia by establishing an Aboriginal and Torres Strait Islander Voice.

**Ai viết
nội dung
này?**

Nội dung của lập luận này (có thể xem tại aec.gov.au/referendums/pamphlet.htm) được ủy quyền bởi đa số nghị sĩ Quốc hội là những người bỏ phiếu ủng hộ dự luật và muốn thúc đẩy trường hợp này. Nội dung được Giám đốc Ủy ban Bầu cử Úc công bố mà không sửa đổi gì.

Trường hợp bỏ phiếu

No

Trường hợp bỏ phiếu **No**
bắt đầu ở **trang 11**
và được trình bày
ở trang xen kẽ.

Dự luật:

Sửa đổi Hiến pháp để công nhận Những người Đầu tiên của Úc bằng cách thành lập Tiếng nói Thổ dân và Dân đảo Torres Strait.

A proposed law:

To alter the Constitution to recognise the First Peoples of Australia by establishing an Aboriginal and Torres Strait Islander Voice.

**Ai viết
nội dung
này?**

Nội dung của lập luận này (có thể xem tại aec.gov.au/referendums/pamphlet.htm) được ủy quyền bởi đa số nghị sĩ Quốc hội là những người bỏ phiếu phản đối dự luật và muốn thúc đẩy trường hợp này. Nội dung được Giám đốc Ủy ban Bầu cử Úc công bố mà không sửa đổi gì.

Bỏ phiếu Yes cho tương lai tốt đẹp hơn cho người Thổ dân và Dân đảo Torres Strait và cho tất cả người dân Úc.

Bỏ phiếu Yes cho sự đoàn kết, cho hi vọng và mang lại sự khác biệt tích cực.

Bỏ phiếu YES là về những điều sau:

Công nhận

- **Công nhận** người Thổ dân và Dân đảo Torres Strait trong Hiến pháp của chúng ta và tôn kính một nền văn hóa và truyền thống đã có 65,000 năm.

Lắng nghe

- **Lắng nghe** lời khuyên của người Thổ dân và Dân đảo Torres Strait về các vấn đề ảnh hưởng đến đời sống của họ để các chính phủ đưa ra các quyết định tốt hơn.

Kết quả tốt hơn

- **Có sự tiến bộ thiết thực** trong lĩnh vực y tế, giáo dục, việc làm và nhà ở cho người Bản địa, để đời sống của người dân được tốt hơn.

Đó là sự thay đổi mà chỉ có quý vị mới có thể biến thành hiện thực.

Hãy bỏ phiếu Yes cho một ý tưởng do chính người Thổ dân và Dân đảo Torres Strait đề ra: **Sự công nhận của Hiến pháp thông qua Tiếng nói (Constitutional Recognition through a Voice).**

Tiếng nói là gì?

Tiếng nói (Voice) sẽ là một ủy ban gồm người Thổ dân và Dân đảo Torres Strait, ủy ban sẽ cho Quốc hội và Chính phủ lời khuyên về các vấn đề ảnh hưởng tới cộng đồng họ.

Ủy ban sẽ gồm có những người Úc Bản địa từ tất cả các tiểu bang và vùng lãnh thổ, từ đảo Torres Strait và đại diện từ các cộng đồng vùng nông thôn và vùng sâu vùng xa.

Thành viên của Tiếng nói sẽ được chọn bởi người Thổ dân và Dân đảo Torres Strait ở địa phương họ và sẽ phục vụ trong thời hạn cố định.

Tại sao chúng ta cần tiếng nói:

Có những thử thách lớn mà người Thổ dân và Dân đảo Torres Strait phải đối mặt:

- Tuổi thọ ước tính 8 năm ngắn hơn so với người Úc không phải Bản địa.
- Tỷ lệ bệnh tật và tử vong ở trẻ sơ sinh là tệ nhất.
- Tỷ lệ tự vẫn cao gấp đôi.
- Có ít hơn các cơ hội về giáo dục và huấn luyện.

Rõ ràng là phương pháp hiện tại không có kết quả.

Để thu hẹp khoảng cách, tìm giải pháp và lập kế hoạch cho tương lai chúng ta cần phải lắng nghe lời khuyên của người Thổ dân và Dân đảo Torres Strait về các vấn đề ảnh hưởng tới đời sống và cộng đồng của họ.

Cách thức hoạt động của Tiếng nói:

Tiếng nói là về lời khuyên.

Khi các chính phủ lắng nghe người dân về các vấn đề ảnh hưởng tới họ, thì chính phủ sẽ:

- Đưa ra các quyết định tốt hơn.
- Đạt kết quả tốt hơn.
- Mang lại giá trị tốt hơn cho đồng tiền.

Tiếng nói sẽ cho lời khuyên về các vấn đề mấu chốt mà người Thổ dân và Dân đảo Torres Strait phải đối mặt, từ sức khỏe trẻ sơ sinh tốt hơn tới cải thiện dịch vụ ở các vùng sâu vùng xa.

Tiếp
phần Yes
t.12

**Ai viết
nội dung
này?**

Nội dung của lập luận này (có thể xem tại aec.gov.au/referendums/pamphlet.htm) được ủy quyền bởi đa số nghị sĩ Quốc hội là những người bỏ phiếu ủng hộ dự luật và muốn thúc đẩy trường hợp này. Nội dung được Giám đốc Ủy ban Bầu cử Úc công bố mà không sửa đổi gì.

LÝ DO BỎ PHIẾU NO – BẢN TÓM TẮT

Cuộc Trưng cầu dân ý lần này không chỉ đơn thuần là về “sự công nhận”. Đề xuất Tiếng nói (Voice) đi xa hơn nhiều.

Nếu được thông qua, thì thay đổi này sẽ là sự thay đổi lớn nhất của Hiến pháp trong lịch sử quốc gia chúng ta.

Về mặt pháp lý, thay đổi này là nguy hiểm, với hậu quả khó lường. Nó sẽ gây chia rẽ và sẽ là vĩnh viễn.

Nếu quý vị không biết, hãy bỏ phiếu no.

NGUY HIỂM

Tất cả chúng ta đều muốn giúp người Úc Bản địa và các cộng đồng bị thiệt thòi. Nhưng, Tiếng nói này không phải là giải pháp và nó đặt ra một nguy hiểm thật sự cho hệ thống chính phủ chúng ta.

Tiếng nói này cụ thể là sẽ bao hàm tất cả mọi lĩnh vực của “Chính phủ Hành pháp”. Điều này nghĩa là không có vấn đề gì mà nó không động tới được.

Tòa án Tối cao cuối cùng sẽ xác định quyền lực của nó, chứ không phải là Quốc hội.

Nó có nguy cơ gây kiện tụng pháp lý, gây đình trệ và làm rối loạn chính phủ.

ĐIỀU CHƯA BIẾT

Không có chi tiết gì được đưa ra về việc thành viên của Tiếng nói sẽ được chọn như thế nào và cách thức hoạt động của Tiếng nói ra sao. Người Úc đang được yêu cầu bỏ phiếu trước khi các chi tiết này được vạch ra.

Người Úc phải có các chi tiết này trước khi bỏ phiếu, chứ không phải sau khi bỏ phiếu.

Chúng ta không biết nó sẽ hoạt động như thế nào, chúng ta không biết ai sẽ nằm trong đó, nhưng chúng ta biết rõ là nó sẽ vĩnh viễn chia rẽ người Úc chúng ta.

Một số người ủng hộ Tiếng nói bảo rằng việc này chỉ là bước đầu của việc đền bù và bồi thường và bước đầu của các thay đổi triệt để khác. Cho nên, sẽ còn tới điều gì nữa?

CHIA RẼ

Ghi vào và duy trì Tiếng nói trong Hiến pháp cho chỉ một nhóm người Úc có nghĩa là vĩnh viễn chia rẽ quốc gia chúng ta.

Nó tạo ra các tầng lớp công dân khác biệt thông qua một cơ quan chưa ai biết mà nó lại có toàn bộ sức mạnh của Hiến pháp chống lưng cho nó. Nhiều người Úc Bản địa không ủng hộ điều này.

VĨNH VIỄN

Cho Tiếng nói vào Hiến pháp có nghĩa là nó sẽ vĩnh viễn. Chúng ta sẽ bị mắc kẹt với các hậu quả tiêu cực.

MƯỜI LÝ DO ĐỂ BỎ PHIẾU NO

1. TIẾNG NÓI NÀY NGUY HIỂM VỀ MẶT PHÁP LÝ

Hiến pháp của Úc là văn bản pháp lý quan trọng nhất của chúng ta. Mỗi một từ đều có thể được diễn giải ý nghĩa.

Nước Úc không có một thay đổi Hiến pháp nào kể từ năm 1977. **Đây sẽ là sự thay đổi lớn nhất cho nền dân chủ của chúng ta trong lịch sử nước Úc.**

Đây là một bước lao vào cái chưa biết. Tiếng nói này chưa từng được cho chạy thử. Không có một cơ quan hiến pháp nào giống như thế ở bất cứ nơi nào trên thế giới.

Ghi vào và duy trì Tiếng nói trong Hiến pháp có nghĩa là mở ra kiện tụng pháp lý và diễn giải ý nghĩa về nó bởi Tòa án Tối cao.

Các chuyên gia pháp luật không tán thành, và họ không thể biết chắc chắn là Tòa án Tối cao sẽ diễn giải ý nghĩa thay đổi Hiến pháp này như thế nào.

**Ai viết
nội dung
này?**

Nội dung của lập luận này (có thể xem tại aec.gov.au/referendums/pamphlet.htm) được ủy quyền bởi đa số nghị sĩ Quốc hội là những người bỏ phiếu phản đối dự luật và muốn thúc đẩy trường hợp này. Nội dung được Giám đốc Ủy ban Bầu cử Úc công bố mà không sửa đổi gì.

Tiếp
phần No
t.13

Quốc hội và Chính phủ sẽ vẫn chịu trách nhiệm về tất cả luật pháp, chương trình và kinh phí.

Lời phát biểu của Patrick Dodson, Thượng Nghị sĩ cho Western Australia, Trưởng lão Yawuru:

“Khi người dân ở địa phương được lắng nghe và được tham gia, thì luật pháp và chính sách tốt hơn sẽ được lập ra. Lời khuyên từ Tiếng nói sẽ giúp cho các quyết định và các phương hướng của chúng ta sáng suốt hơn và thành công hơn. Sự công nhận của Hiến pháp sẽ giúp chữa lành đất nước chúng ta.”

TIẾNG NÓI: SỰ THẬT MẤU CHỐT

- Ý tưởng do người Thổ dân và Dân đảo Torres Strait đề ra.
- Công nhận Những người Đầu tiên (First Peoples) trong Hiến pháp của chúng ta.
- Một ủy ban gồm người Thổ dân và Dân đảo Torres Strait.
- Cho mọi người có tiếng nói trong các vấn đề ảnh hưởng đến họ.
- Lắng nghe có nghĩa là kết quả sẽ tốt hơn – và giá trị đồng tiền tốt hơn.
- Đại diện từ tất cả các tiểu bang và vùng lãnh thổ, xứ đảo Torres Strait và các cộng đồng vùng sâu vùng xa.
- Sẽ bao gồm những người trẻ tuổi và có sự cân bằng giữa nam và nữ.
- Quốc hội và Chính phủ vẫn chịu trách nhiệm về luật pháp, chương trình và kinh phí.

HÃY TIẾP TỤC ĐỌC 8 LÝ DO NỮA ĐỂ BỎ PHIẾU YES.

1. Ý tưởng này là do chính người Thổ dân và Dân đảo Torres Strait đề ra.

Bỏ phiếu Yes tức là:

- Ủng hộ một nguyện vọng được nêu lên bởi người Thổ dân và Dân đảo Torres Strait qua nhiều thập kỷ.
- Chấp thuận một đề xuất có sự ủng hộ của hơn 80% người Thổ dân và Dân đảo Torres Strait.

Lời kêu gọi cho Tiếng nói không đến từ các chính trị gia.

Vào năm 2017, sau nhiều năm làm việc và rất nhiều các cuộc trao đổi ở khắp mọi nơi trên toàn quốc, gần 250 vị lãnh đạo và trưởng lão người Thổ dân và Dân đảo Torres Strait đã tán thành *Tuyên ngôn Uluru từ Trái tim (Uluru Statement from the Heart)*.

Kêu gọi sự công nhận trong Hiến pháp thông qua Tiếng nói.

Đề nghị chúng ta hãy giúp mang lại sự thay đổi thiết thực trong đời sống của họ và tạo ra các cơ hội tốt hơn cho con cái họ.

Người Úc từ mọi tầng lớp xã hội, thuộc mọi tín ngưỡng và văn hóa và từ tất cả mọi phía chính trị đã thể hiện sự ủng hộ cho đề xuất này.

Bây giờ chúng ta có thể biến điều đó thành hiện thực.

Bỏ phiếu Yes là một hành động đoàn kết sẽ làm cho người Úc đoàn kết với nhau.

2. Sự công nhận Hiến pháp để đem lại kết quả cụ thể.

Sự công nhận Hiến pháp là một tuyên bố có quyền lực lớn sẽ thúc đẩy sự thay đổi thiết thực.

Bỏ phiếu Yes tức là:

- Công nhận những người Thổ dân và Dân đảo Torres Strait là Những người Đầu tiên của Úc.
- Tôn vinh và chia sẻ 65,000 năm lịch sử.
- Gửi một thông điệp mạnh mẽ cho thế giới về sự đoàn kết của Úc.
- Mang đến sự khác biệt thiết thực cho tương lai.

Tiếp
phần Yes
t.14

**Ai viết
nội dung
này?**

Nội dung của lập luận này (có thể xem tại aec.gov.au/referendums/pamphlet.htm) được ủy quyền bởi đa số nghị sĩ Quốc hội là những người bỏ phiếu ủng hộ dự luật và muốn thúc đẩy trường hợp này. Nội dung được Giám đốc Ủy ban Bầu cử Úc công bố mà không sửa đổi gì.

“Tôi có thể thấy trước cả một thập kỷ hoặc còn lâu hơn nữa các vụ kiện tụng luật hiến pháp và luật hành chính phát sinh từ tiếng nói...”

(Ian Callinan AC KC, cựu Quan tòa Tòa án Tối cao)¹

Điều này sẽ gây ra vô số vấn đề pháp lý rối ren phức tạp.

2. KHÔNG CÓ MỘT CHI TIẾT NÀO

Đây là một quyết định lớn. Vậy mà, **Chính phủ sẽ không tiết lộ một chi tiết mấu chốt nào trước khi bỏ phiếu.**

Chúng ta không biết nó sẽ giúp các cộng đồng bị thiệt thòi như thế nào, và nó sẽ thu hẹp khoảng cách bằng cách nào.

Chúng ta không biết Tiếng nói sẽ có bao nhiêu thành viên.

Chúng ta không biết họ sẽ được bầu lên hay là được chọn, hoặc điều này sẽ diễn ra thế nào.

Chúng ta không biết nó sẽ đệ trình các vấn đề như thế nào hoặc nó sẽ chịu trách nhiệm giải trình ra sao.

Các chi tiết này sẽ chỉ được vạch ra sau khi người Úc đã bỏ phiếu.

Theo như bên vận động Yes, thì việc có chi tiết trước khi bỏ phiếu là *“không hợp lý”*:

“Tham vấn một cách chi tiết trước khi có sự ủng hộ của người Úc để thay đổi Hiến Pháp là không hợp lý chút nào.”

(Tài liệu Yes23)

Đây là cách làm sai làm ngược.

Quý vị sẽ không mua nhà mà không xem nhà, hoặc mua xe mà không chạy thử.

Vậy mà quý vị đang được yêu cầu bỏ phiếu để thay đổi Hiến pháp của chúng ta mà không có chi tiết.

Người Úc không nên được yêu cầu ký một chi phiếu trắng.

“Làm sao người Úc có thể đồng ý với điều gì đó mà họ không biết chi tiết của nó?”

(Thượng Nghị sĩ Kerryanne Liddle, Bộ trưởng Đối lập về Bảo vệ Trẻ em và Phòng ngừa Bạo hành trong Gia đình, bà là người Arrente)

3. VIỆC NÀY CHIA RẼ CHÚNG TA

Ghi vào và duy trì một tổ chức trong Hiến pháp chỉ cho một nhóm người Úc có nghĩa là vĩnh viễn chia rẽ người Úc. Rất nhiều người Úc Bản địa không đồng ý với việc này.

“Tiếng nói này sẽ không đoàn kết chúng ta mà nó sẽ chia rẽ chúng ta về chủng tộc.”

(Thượng Nghị sĩ Jacinta Nampijinpa Price, Bộ trưởng Đối lập về Người Úc Bản địa, bà là người Warlpiri)

Điều này sẽ đi ngược lại một nguyên tắc mấu chốt của hệ thống dân chủ của chúng ta là tất cả người Úc đều bình đẳng trước pháp luật.

“Việc bao gồm đề xuất mục s 129 sẽ có nghĩa là chúng ta trở thành một quốc gia mà chúng ta hoặc tổ tiên chúng ta tới đất nước này đầu tiên là khi nào, chứ không phải là chúng ta đều bình đẳng.”

(David Jackson AM KC, cựu Quan tòa Tòa án Liên bang)²

Hiến pháp của chúng ta là thuộc về tất cả mọi người Úc. Quốc hội của chúng ta hoạt động để đại diện cho tất cả mọi người Úc. Quốc hội hiện nay có con số kỷ lục là 11 vị Dân biểu và Thượng Nghị sĩ là người Bản địa.

Quốc ca chúng ta mới được đổi để thể hiện thực tế là chúng ta là “một và tự do”.

Ngược lại, Tiếng nói này sẽ vĩnh viễn chia rẽ người Úc, cả về mặt pháp lý và về mặt tinh thần.

¹ Báo The Australian, 17/12/2022

² Báo cáo Điều tra của Quốc hội, 11/04/2023

**Ai viết
nội dung
này?**

Nội dung của lập luận này (có thể xem tại aec.gov.au/referendums/pamphlet.htm) được ủy quyền bởi đa số nghị sĩ Quốc hội là những người bỏ phiếu phản đối dự luật và muốn thúc đẩy trường hợp này. Nội dung được Giám đốc Ủy ban Bầu cử Úc công bố mà không sửa đổi gì.

Tiếp
phần No
t.15

Nhiều thế hệ người Thổ dân và Dân đảo Torres Strait đã làm cho đất nước chúng ta được phong phú hơn với văn hóa và sự sáng tạo của họ, với kiến thức của họ về đất và nước, và với sự đóng góp của họ cho đời sống Úc.

Châu lục lâu đời của chúng ta là xứ sở của các nền văn hóa sinh động cổ xưa nhất trên thế giới. Công nhận điều này trong Hiến pháp của chúng ta là một phương cách đầy cảm hứng để tôn vinh lịch sử chung của chúng ta.

Bỏ phiếu Yes là một hành động hòa giải sẽ đem lại các kết quả thực tế.

Hình thức công nhận mà người Bản địa Úc yêu cầu chúng ta ủng hộ là Tiếng nói. Đó là phương tiện đem lại thay đổi thiết thực.

Johnathan Thurston, Nhà vô địch và huấn luyện viên NRL, là người Gunggari:

“Người trẻ tuổi của chúng ta xứng đáng được cơ hội để trở thành người tốt nhất. Tôi làm việc chặt chẽ với các em học sinh của cộng đồng Yarrabah ở Queensland. Tôi đã thấy những chướng ngại mà các em phải đối mặt. Không ai hiểu được điều đó hơn là cộng đồng địa phương của các em. Cho họ có tiếng nói nghĩa là sẽ có nhiều trẻ em hơn phát huy được tiềm năng của các em. Đó là ý nghĩa của Tiếng nói.”

3. Đảm bảo đời sống người dân tốt hơn.

Tiếng nói là phương tiện để mang lại sự cải thiện thực tế cho người Thổ dân và Dân đảo Torres Strait về:

- Tuổi thọ.
- Tử vong ở trẻ sơ sinh và sức khỏe trẻ sơ sinh.
- Giáo dục và việc làm.

Trong thời gian dài, các chính phủ với thiện chí đã chi tiền tỷ để cố gắng giải quyết các vấn đề này.

Nhưng họ đã không đạt được sự cải thiện lâu bền bởi vì họ đã không lắng nghe những người ở địa phương.

Phương pháp hiện tại đã đổ vỡ và Tiếng nói là cơ hội tốt nhất để chúng ta sửa lại.

Không ai nghĩ rằng Tiếng nói sẽ tức thời giải quyết mọi vấn đề - nhưng cuối cùng chúng ta sẽ có sẵn một phương pháp đúng đắn.

Đây là ba ví dụ cho việc lắng nghe người Bản địa đã đem đến kết quả tốt hơn.

HÃY TƯỞNG TƯỢNG SỰ TIẾN BỘ NƯỚC ÚC CÓ THỂ ĐẠT ĐƯỢC VỚI TIẾNG NÓI.

Lắng nghe có kết quả: Dịch vụ Y tế tốt hơn

Các dịch vụ Y khoa Thổ dân quản lý bởi cộng đồng tuyển người Bản địa ở địa phương làm việc.

Họ điều hành các phòng khám và tới các vùng sâu vùng xa để cung cấp các dịch vụ cần thiết như là chủng ngừa trẻ em.

Ở Đông Nam Queensland, dịch vụ Y khoa Thổ dân và cộng đồng đã phối hợp làm việc để gia tăng vượt bậc số ca kiểm tra sức khỏe hàng năm, từ 550 tới hơn 20,000 ca trong hơn 10 năm.

Lắng nghe có kết quả: Kết quả Giáo dục tốt hơn

Các gia đình và lãnh đạo cộng đồng đã tham gia vào mọi bước ở trường Dhupuma Barker mới ở Arnhem Land, từ việc lập kế hoạch bài học tới đồng phục và bữa trưa.

Mối quan hệ hợp tác chân thật đã thúc đẩy **tỷ lệ đi học cao và kết quả học tập tốt hơn**. Đội Robotics trường ‘Dhupuma Firebirds’ mới đây đã tham gia thi đấu trong Giải Vô địch VEX ở Texas, là đội đầu tiên từ Northern Territory vượt qua vòng loại.

Hiệu trưởng Phillip Heath nói:

“Lắng nghe cộng đồng đã đem lại sự thay đổi lớn cho giáo dục ở vùng nông thôn và vùng sâu vùng xa.”

Tiếp
phần Yes
t.16

**Ai viết
nội dung
này?**

Nội dung của lập luận này (có thể xem tại aec.gov.au/referendums/pamphlet.htm) được ủy quyền bởi đa số nghị sĩ Quốc hội là những người bỏ phiếu ủng hộ dự luật và muốn thúc đẩy trường hợp này. Nội dung được Giám đốc Ủy ban Bầu cử Úc công bố mà không sửa đổi gì.

“Tất cả chúng ta là người Úc. Và đó là cách mà nó nên như vậy. Nó không nên để bị chia rẽ bởi cái gọi là Tiếng nói là cái sẽ chia cắt quốc gia này ra làm đôi.”

(Ian Conway, Trưởng lão vùng Central Arrernte)

4. NÓ SẼ KHÔNG GIÚP ĐƯỢC GÌ CHO NGƯỜI ÚC BẢN ĐỊA

Tất cả chúng ta đều muốn giúp người Úc Bản địa ở những cộng đồng bị thiệt thòi, để thu hẹp khoảng cách và đạt được sự hòa giải.

Nhưng, thêm hành chính quan liêu không phải là câu trả lời.

Hiện tại đã có hàng trăm tổ chức đại diện Người Bản địa ở tất cả các cấp chính phủ, bên cạnh Cơ quan Người Úc Bản địa Quốc gia với 1,400 nhân viên.

Một Tiếng nói ở trung ương có rủi ro sẽ bỏ qua nhu cầu của các cộng đồng vùng nông thôn và vùng sâu vùng xa.

“Một tiếng nói trung ương không thể nói được cho đất nước.”

(Nyunggai Warren Mundine AO, Thành viên Hội đồng Quản trị Người Úc Đoàn kết, ông là người Bundjalung)

Ngay lúc này đang có rất nhiều tiếng nói kêu gọi sự giúp đỡ để giải quyết các vấn đề xã hội rất khó khăn ở một số cộng đồng vùng sâu vùng xa. Điều cần làm lúc này là hành động.

“Cái mà chúng ta cần ở Canberra là đôi tai, chứ không phải là một Tiếng nói.”

(Thượng Nghị sĩ Jacinta Nampijinpa Price, Bộ trưởng Đối lập về Người Úc Bản địa, bà là người Warlpiri)

5. KHÔNG CÓ VẤN ĐỀ GÌ LÀ NGOÀI PHẠM VI CỦA NÓ

Mô hình của Tiếng nói này không phải chỉ là ở Quốc hội, mà nó còn đi xa hơn – tới tất cả mọi lĩnh vực của “Chính phủ Hành pháp”. **Tới hết tất cả các bộ chính phủ, các cơ quan chính phủ và các cơ quan chức năng khác của chính phủ (như Ngân hàng Dự trữ).**

Các quyết định về kinh tế, an ninh quốc gia, cơ sở hạ tầng, y tế, giáo dục và còn nữa, tất thảy sẽ nằm trong phạm vi của nó.

Như lời phát biểu của một thành viên của Nhóm Làm việc về Trung cầu Dân ý của Chính phủ:

“Tiếng nói sẽ có khả năng nói với tất cả các bộ phận của chính phủ, kể cả nội các, các bộ trưởng, các viên chức chính phủ, và các cơ quan chức năng và tổ chức luật định độc lập – như Ngân hàng Dự trữ... Chính phủ không thể tắt tiếng nói của nó được.”

(Giáo sư Megan Davis và Giáo sư Gabrielle Appleby)³

Theo lời của vị giáo sư về luật hiến pháp là người ủng hộ Tiếng nói:

“Tôi nghĩ rằng nó có sai sót chết người bởi vì cái mà nó làm là nắm trong tay tất cả quyền xem xét các hành động hành pháp. Điều này có nghĩa là nó có thể nhận xét về tất cả mọi điều từ tàu ngầm tới vé phạt đậu xe... Chúng ta sẽ thường xuyên có sự can thiệp tư pháp.”

(Giáo sư Greg Craven AO)⁴

Nhiều chuyên gia pháp luật đã bày tỏ sự quan ngại về phạm vi của nó, tuy nhiên sự quan ngại này đơn giản là đã bị bỏ qua.

6. NÓ CÓ RỦI RO LÀM ĐÌNH TRỆ VÀ GÂY RỐI LOẠN

Quốc hội Úc phải xử lý hàng trăm điều luật mỗi năm.

Phạm vi của Tiếng nói này vượt ra ngoài Quốc hội, bao trùm cả các ban bộ, các cơ quan và tất cả các lĩnh vực của “Chính phủ Hành pháp”.

Tiếng nói sẽ giải quyết việc này như thế nào?

³ Báo The Australian, 1/4/2023
⁴ Báo Daily Mail, 24/3/2023

**Ai viết
nội dung
này?**

Nội dung của lập luận này (có thể xem tại aec.gov.au/referendums/pamphlet.htm) được ủy quyền bởi đa số nghị sĩ Quốc hội là những người bỏ phiếu phản đối dự luật và muốn thúc đẩy trường hợp này. Nội dung được Giám đốc Ủy ban Bầu cử Úc công bố mà không sửa đổi gì.

Tiếp
phần No
t.17

Lắng nghe có kết quả: Nhân viên Kiểm lâm Bản địa

Có gần 2,000 Nhân viên Kiểm lâm Bản địa đang làm việc ngay trên quê hương họ.

Nhân viên Kiểm lâm chăm sóc cho môi trường của chúng ta bằng cách **làm việc ngăn ngừa cháy rừng, kiểm soát sâu bệnh hoang dã và cải thiện sức khỏe các dòng sông của chúng ta**.

Lắng nghe các Nhân viên Kiểm lâm Bản địa tức là chia sẻ 65,000 năm kiến thức và mối quan hệ của họ với đất và nước của chúng ta.

Bỏ phiếu Yes để có kết quả tốt hơn trên khắp nước Úc.

Bỏ phiếu Yes để giúp thu hẹp khoảng cách.

4. Để đất nước chúng ta đoàn kết.

Bỏ phiếu Yes tức là:

- Hòa giải với quá khứ của chúng ta và tiến tới một tương lai tốt đẹp hơn.
- Thay đổi mà chỉ có quý vị mới có thể thực hiện được.

Nước Úc đã đạt được rất nhiều tiến bộ kể từ khi Hiến pháp của chúng ta có hiệu lực vào năm 1901.

Bây giờ chúng ta đúng đắn tôn vinh người Úc Bản địa và những đóng góp của họ cho đất nước chúng ta.

Sau cuộc trưng cầu dân ý năm 1967, 90% người Úc đã bỏ phiếu Yes để thay đổi Hiến pháp, để người Thổ dân và Dân đảo Torres Strait được đếm trong dân số như mọi người.

Đó là một bước tiến bộ cho sự đoàn kết.

Cùng nhau chúng ta có cơ hội thực hiện bước kế tiếp – công nhận người Thổ dân và Dân đảo Torres Strait thông qua Tiếng nói.

Các quốc gia khác có lịch sử tương tự, như Canada và New Zealand đã chính thức công nhận Những người Đầu tiên ở nước họ nhiều thập kỷ trước đây rồi.

Kinh nghiệm cho thấy không có gì phải sợ – và lợi ích thì sẽ rất nhiều.

Rachel Perkins, Nhà làm phim xuất thân từ Alice Springs, bà là người Arrernte/Kalkadoon:

“Người dân của chúng tôi đã vận động cho một cơ hội có đời sống tốt hơn trong nhiều thập kỷ. Ngày nay chúng tôi quyết tâm và đoàn kết hơn bao giờ hết. Tiếng nói sẽ là cơ hội tốt nhất cho chúng ta, hãy nắm lấy cơ hội này.”

5. Tiết kiệm tiền.

Khi các chính phủ lắng nghe người dân thì họ đạt được kết quả tốt hơn và sử dụng tài trợ được hiệu quả hơn.

Bà Pat Anderson AO, Đồng Chủ tịch Đối thoại Uluru, bà là người Alyawarre:

“Khi quý vị cho người dân tham gia, quý vị sẽ đưa ra quyết định tốt hơn, và đồng tiền sẽ được chi cho nơi cần nó nhất: chi cho những người ở địa phương.”

Các chính phủ từ cả hai phía đều đã đầu tư tiền tỷ vào các chương trình mà đã không giải quyết được các vấn đề hoặc tài trợ đã không tới được các cộng đồng.

Tiếng nói sẽ giúp chúng ta lắng nghe những người ở địa phương và giúp tiết kiệm tiền.

Tất cả chúng ta đều được lợi khi mà các chính phủ không lãng phí tiền bạc của người đóng thuế vào những thứ mà không có kết quả.

6. Bây giờ là đúng thời điểm.

Ý tưởng về Tiếng nói đã được xây dựng trong nhiều thập kỷ. Rất nhiều người Thổ dân và Dân đảo Torres Strait đã chăm chỉ làm rất nhiều việc và đẩy thiện chí.

Bỏ phiếu No tức là sẽ không có gì thay đổi. Tức là chấp nhận rằng chúng ta không thể làm gì tốt hơn được.

Đừng để tình trạng này cứ như thế mãi:

Tiếp
phần Yes
t.18

**Ai viết
nội dung
này?**

Nội dung của lập luận này (có thể xem tại aec.gov.au/referendums/pamphlet.htm) được ủy quyền bởi đa số nghị sĩ Quốc hội là những người bỏ phiếu ủng hộ dự luật và muốn thúc đẩy trường hợp này. Nội dung được Giám đốc Ủy ban Bầu cử Úc công bố mà không sửa đổi gì.

Nếu Tiếng nói không hài lòng với cách họ được tham khảo ý kiến, hoặc với một quyết định được đưa ra, nó có thể kháng cáo ra tòa. Việc này sẽ kéo dài bao lâu?

Nhiều chuyên gia pháp luật đã cảnh báo rằng điều này sẽ gây đình trệ đáng kể cho quá trình đưa ra quyết định.

“Tiếng nói sẽ gần như là chắc chắn trở thành một cái cột thu lôi cho các cuộc tranh luận kéo dài về một loạt các vấn đề hiện nay. Gần như mọi vấn đề đáng quan tâm hiện nay trong chương trình nghị sự quốc gia sẽ được coi là có một thành phần Bản địa nào đó.”

(Nicholas Hasluck AM KC, cựu Quan tòa Tòa Thượng thẩm WA)⁵

Nguy cơ có các kháng cáo và đình trệ pháp lý đồng nghĩa với nguy cơ chính phủ rối loạn chức năng.

Điều này không tốt cho nước Úc.

7. NÓ MỞ RA CÁNH CỬA CHO CÁC NHÀ HOẠT ĐỘNG

Sự bất ổn pháp luật và việc không có các chi tiết đặt ra câu hỏi rằng: còn gì nữa sẽ tới?

Một số người ủng hộ Tiếng nói thẳng thắn nói rằng Tiếng nói này sẽ là bước đầu để tiến đến việc đền bù và bồi thường và các thay đổi triệt để khác nữa.

“Đây là bước đầu, nó là một bước quan trọng và nó đưa ra tất cả lời giải thích đằng sau nó. ‘Trả tiền Thuê nhà’ chẳng hạn, làm cách nào để chúng ta thực hiện điều đó một cách minh bạch và thực sự thấy được việc đền bù và bồi thường cho người Thổ dân và Dân đảo Torres Strait...?”

(Thomas Mayo, Nhóm Làm việc Trưng cầu Dân ý)⁶

Tuyên ngôn Uluru từ Trái tim (Uluru Statement from the Heart) bảo rằng Tiếng nói là bước đầu tiên trước khi có một hiệp ước và trước khi nói ra sự thật.

Theo định nghĩa, một hiệp ước là một thỏa thuận giữa các chính phủ, chứ không phải giữa một nhóm công dân với chính phủ.

Một thành viên của Nhóm Làm việc Trưng cầu Dân ý của Chính phủ đã mô tả “sự thật” là một “đòn bẩy” để dẫn tới “việc xóa bỏ các thể chế thực dân cũ”.

“Đó là một cách để tiếp tục với những gì chúng ta cần cho người dân chúng ta trong bất cứ cuộc đàm phán nào về các hiệp ước và những thứ khác như luật pháp, cải cách và xóa bỏ các thể chế, các thể chế thực dân cũ gây hại cho chúng ta.”

(Thomas Mayo, Nhóm Làm việc Trưng cầu dân ý)⁷

Hiện tại, nhiều nhà hoạt động đang vận động đòi **xóa bỏ Ngày Quốc khánh Úc, đòi thay đổi quốc kỳ và các thể chế và biểu tượng khác** quan trọng đối với người dân Úc.

“Nó luôn luôn là nhằm xóa bỏ Ngày Quốc khánh #abolishAustraliaDay, gọi là đổi ngày chỉ là giả vờ.”

(Teela Reid, Nhóm Tham gia Trưng cầu Dân ý)⁸

Nếu có một Tiếng nói được ghi vào và duy trì trong Hiến pháp thì các lời kêu gọi này sẽ còn kêu lớn hơn nữa.

“Người Úc cần phải hiểu rằng Tiếng nói sẽ được sử dụng để hỗ trợ các đòi hỏi công nhận chủ quyền cùng tồn tại, một ủy ban Makarrata được thiết kế để tạo ra một hiệp ước và bồi thường bằng tiền, và viết lại lịch sử Úc...”

Bởi những khả năng gây tai hại ghê gớm không thể khắc phục đối với xã hội Úc tiếng nói không bao giờ nên được đưa vào Hiến pháp Úc...”

(Terence Cole AO RFD KC, cựu Quan tòa Tòa Thượng thẩm NSW)⁹

⁵ Báo cáo Điều tra của Quốc hội, 16/4/2023

⁶ Diễn văn tại Quỹ SEARCH Foundation, 12/2/2020

⁷ Diễn văn tại Quỹ SEARCH Foundation, 12/2/2020

⁸ Twitter, 24/1/2023

⁹ Tạp chí Spectator Australia, 6/4/2023; Báo cáo Điều tra của Quốc hội, 19/4/2023

**Ai viết
nội dung
này?**

Nội dung của lập luận này (có thể xem tại aec.gov.au/referendums/pamphlet.htm) được ủy quyền bởi đa số nghị sĩ Quốc hội là những người bỏ phiếu phản đối dự luật và muốn thúc đẩy trường hợp này. Nội dung được Giám đốc Ủy ban Bầu cử Úc công bố mà không sửa đổi gì.

Tiếp
phần No
t.19

- Tuổi thọ tệ nhất.
- Kết quả về giáo dục và việc làm tệ nhất.
- Kết quả tệ nhất về sức khỏe.

Bỏ phiếu Yes để phá vỡ vòng luẩn quẩn này và đoàn kết đất nước chúng ta.

Eddie Betts, ngôi sao chơi bóng AFL đội Adelaide và Carlton, là người Gubrun, Wirangu/Kokatha:

“Tôi biết là Tiếng nói sẽ không tức thời giải quyết được mọi vấn đề, nhưng tôi cảm thấy đây nó là một cơ hội tốt để chắc chắn là chúng tôi được bao gồm và được tôn trọng trong quá trình đưa ra quyết định các vấn đề ảnh hưởng tới chúng tôi.”

7. Lời khuyên thực tiễn mang lại kết quả.

Tiếng nói sẽ cho lời khuyên về các bước thiết thực để cải thiện tình trạng sức khỏe, giáo dục, việc làm và nhà ở cho người Bản địa.

Đưa Tiếng nói vào Hiến pháp sẽ làm cho Tiếng nói có được sự vững chắc và sự độc lập, cho hiện tại và cho cả cho tương lai.

Điều này có nghĩa là Tiếng nói có thể cho lời khuyên thẳng thắn mà không bị cuốn vào các quan điểm chính trị ngắn hạn.

Chúng ta không thể tức thời giải quyết hết tất cả thử thách mà người Bản địa Úc phải đối mặt. Chúng ta cần hành động bây giờ, và cũng cần phải lập kế hoạch dài hạn.

Đó là lý do vì sao chúng ta cần một Tiếng nói mà không thể xóa bỏ được bằng một chữ ký.

Các chuyên gia luật đã nói rõ rằng Tiếng nói sẽ không có quyền lực để ngăn cản, đình lại hoặc phủ quyết pháp luật hoặc quyết định. **Tiếng nói là về lời khuyên.**

8. Làm cho chính phủ hoạt động tốt hơn.

Bỏ phiếu Yes tức là:

- Chính phủ được lời khuyên tốt hơn và mang lại kết quả tốt hơn.
- Là một sự bổ sung Hiến pháp được sự ủng hộ của các chuyên gia.

Các luật sư cao cấp và các cựu Quan tòa Tòa án Tối cao Úc đã tham gia trong quá trình này.

Các Chuyên gia Luật nói gì:

- Có cơ sở về mặt Hiến pháp và luật pháp.
- Sẽ **tăng cường** hệ thống chính phủ của chúng ta.
- Không có quyền phủ quyết – Quốc hội và Chính phủ đưa ra quyết định cuối cùng.

Robert French AC, Chánh án Tòa Tối cao Úc 2008-2017 và Geoffrey Lindell, Giáo sư Luật Danh dự, Đại học Adelaide:

“Tiếng nói là một ý tưởng lớn nhưng không phải là một ý tưởng phức tạp. Đây là ý tưởng rủi ro thấp mà hiệu ích cao...”

“Tiếng nói sẽ cung cấp cơ hội thiết thực cho Những người Đầu tiên đưa ra lời khuyên đáng tin cậy, chặt chẽ và dựa vào thông tin cho Quốc hội và Chính phủ.”

- Bài đăng ở mục Ý kiến Chung, tuần báo Australian Financial Review, 4/2/2023.

Bây giờ là tùy thuộc vào chúng ta.

Evonne Goolagong Cawley AC MBE, từng là cây quần vợt số một của thế giới, là người Wiradjuri:

“Bỏ phiếu Yes là cơ hội cho tất cả người dân Úc tôn vinh sự đóng góp của người Thổ dân và Dân đảo Torres Strait cho đất nước chúng ta và giúp cho thế hệ sau theo đuổi ước mơ. Hãy nắm lấy thời cơ này bằng cả hai tay.”

Người Thổ dân và Dân đảo Torres Strait đã cho chúng ta cơ hội chỉ một lần trong cả một thế hệ.

Tiếp
phần Yes
t.20

**Ai viết
nội dung
này?**

Nội dung của lập luận này (có thể xem tại aec.gov.au/referendums/pamphlet.htm) được ủy quyền bởi đa số nghị sĩ Quốc hội là những người bỏ phiếu ủng hộ dự luật và muốn thúc đẩy trường hợp này. Nội dung được Giám đốc Ủy ban Bầu cử Úc công bố mà không sửa đổi gì.

8. NÓ SẼ TỔN KÉM VÀ HÀNH CHÍNH QUAN LIÊU

Chúng ta không biết sẽ cần thêm bao nhiêu kinh phí để tài trợ cho Tiếng nói này.

Đó cũng là một chi tiết mà sẽ chỉ được xác định sau cuộc trưng cầu dân ý.

Hiện tại đã có hàng trăm tổ chức đại diện người Thổ dân và Dân đảo Torres Strait ở tất cả các cấp chính phủ.

Trong năm nay, Chính phủ đã phân bổ \$4.3 tỷ cho Cơ quan Người Úc Bản địa Quốc gia là cơ quan có 1,400 nhân viên.

Trang mạng của cơ quan này và kế hoạch hoạt động tổng thể của cơ quan nói rằng: “Chúng tôi... đảm bảo rằng người Thổ dân và Dân đảo Torres Strait có tiếng nói trong các quyết định ảnh hưởng tới họ.”

Không có gợi ý nào rằng Tiếng nói này sẽ thay thế cho bất cứ cơ quan nào trong số này. Nó sẽ hoạt động như một bộ máy hành chính quan liêu trong nhiều các cơ quan hành chính quan liêu.

9. TIẾNG NÓI NÀY SẼ LÀ VĨNH VIỄN

Tiếng nói này không phải là cuộc thử nghiệm hoặc một chương trình thí điểm. Nó sẽ không phải là trong đạo luật mà có thể quay ngược được.

Một khi nó nằm trong Hiến pháp thì ván đã đóng thuyền.

Một khi Tòa án Tối cao đưa ra diễn giải ý nghĩa thì Quốc hội không thể bác bỏ.

Chúng ta sẽ bị mắc kẹt với các hậu quả tiêu cực vĩnh viễn.

10. CÓ NHỮNG CÁCH TỐT HƠN ĐỂ TIẾN LÊN

Cuộc trưng cầu dân ý này không chỉ đơn thuần là công nhận người Úc Bản địa trong Hiến pháp.

Điều đó có thể đạt được mà không cần ràng buộc nó với một Tiếng nói rủi ro, không rõ và vĩnh viễn.

Sự công nhận được sự ủng hộ rộng rãi của người Úc. Tuy nhiên, đề xuất Tiếng nói này là cả một vấn đề.

Có nhiều người Úc đã chống lại Tiếng nói về mặt nguyên tắc.

Những người khác có thể sẵn sàng cân nhắc một phương án Tiếng nói ít rủi ro hơn, nhưng Chính phủ đã không cho quý vị lựa chọn này.

Trước đây khi các đề xuất thay đổi Hiến pháp được nêu lên, đã có một Hội nghị Lập hiến để xem xét các phương án và chi tiết một cách thỏa đáng.

Không có quy trình nào như thế đã diễn ra ở đây. Còn quy trình này lại diễn ra vội vã và nặng tay.

Đây không phải là một phương pháp đoàn kết và hiệu quả. Nó chia rẽ.

ĐÂY LÀ QUYẾT ĐỊNH CỦA QUÝ VỊ

Đây là một quyết định rất quan trọng. Không may là các câu hỏi và quan ngại chính đáng của nhiều người Úc đã bị bác đi.

Thật may là, cuộc trưng cầu dân ý này sẽ không được quyết định bởi các chính trị gia, các tập đoàn hay là các nhân vật nổi tiếng.

Nó sẽ được quyết định bởi mỗi người Úc. Nó ảnh hưởng tới mọi người Úc.

Nếu quý vị không biết, hãy bỏ phiếu no.

Tiếp
phần No
t.21

**Ai viết
nội dung
này?**

Nội dung của lập luận này (có thể xem tại aec.gov.au/referendums/pamphlet.htm) được ủy quyền bởi đa số nghị sĩ Quốc hội là những người bỏ phiếu phản đối dự luật và muốn thúc đẩy trường hợp này. Nội dung được Giám đốc Ủy ban Bầu cử Úc công bố mà không sửa đổi gì.

Trường hợp bỏ phiếu

Yes

Chúng ta có thể bỏ phiếu Yes để chia sẻ một khoảnh khắc đoàn kết vĩ đại mà nó sẽ đưa chúng ta tới một tương lai tốt đẹp hơn.

Chúng ta có thể bỏ phiếu Yes để:

- Làm điều phải đối với người Thổ dân và Dân đảo Torres Strait.
- Cho mọi người có tiếng nói trong những vấn đề ảnh hưởng đến họ.
- Mang lại sự khác biệt thực tiễn để nâng cao đời sống.

Chúng ta hãy bỏ phiếu Yes để **công nhận, lắng nghe** và **đạt được kết quả tốt hơn**.

Hãy bỏ phiếu Yes để chắc chắn là người Thổ dân và Dân đảo Torres Strait có đời sống tốt hơn và con cái họ có nhiều cơ hội hơn.

Trong tinh thần đoàn kết, hãy cùng nhau bỏ phiếu Yes.

HẾT TRƯỜNG HỢP YES.

Ai viết nội dung này?

Nội dung của lập luận này (có thể xem tại aec.gov.au/referendums/pamphlet.htm) được ủy quyền bởi đa số nghị sĩ Quốc hội là những người bỏ phiếu ủng hộ dự luật và muốn thúc đẩy trường hợp này. Nội dung được Giám đốc Ủy ban Bầu cử Úc công bố mà không sửa đổi gì.

Trường hợp bỏ phiếu

No

THÊM THÔNG TIN

Để có thêm thông tin và thông tin cập nhật hãy vào:

- www.riskyvoice.com
- www.oneandfree.au
- www.australiansforunity.com.au

HẾT TRƯỜNG HỢP NO.

Ai viết nội dung này?

Nội dung của lập luận này (có thể xem tại aec.gov.au/referendums/pamphlet.htm) được ủy quyền bởi đa số nghị sĩ Quốc hội là những người bỏ phiếu phản đối dự luật và muốn thúc đẩy trường hợp này. Nội dung được Giám đốc Ủy ban Bầu cử Úc công bố mà không sửa đổi gì.

Hướng dẫn chính thức về trưng cầu dân ý 2023

Trang này được cố ý để trống

aec.gov.au
13 23 26

Ngày bỏ phiếu là khi nào?
Để có thêm thông tin, hãy quét mã QR
hoặc vào **aec.gov.au/referendums**

Được chấp thuận bởi Giám đốc Ủy ban Bầu cử, 10 Mort Street, Canberra
Authorised by the Electoral Commissioner, 10 Mort Street, Canberra

Thông điệp của Giám đốc Ủy ban Bầu cử

Cũng đã lâu rồi kể từ khi chúng ta có cuộc trưng cầu trưng ý. Lần cuối được tổ chức vào năm 1999, nghĩa là đối với nhiều người đang đọc thông điệp này, thì đây sẽ là lần đầu tiên họ bỏ phiếu cho cuộc trưng cầu dân ý.

Trưng cầu dân ý là cuộc bỏ phiếu toàn quốc cho một câu hỏi về đề xuất thay đổi Hiến pháp – câu hỏi lần này là có hay không sửa đổi Hiến pháp để công nhận Những người Đầu tiên của nước Úc bằng cách thành lập Tiếng nói Thổ dân và Dân đảo Torres Strait.

Bỏ phiếu trong cuộc trưng cầu dân ý khác với cuộc bầu cử, và kết quả sẽ dựa trên ‘đa số đôi’ số phiếu – nghĩa là:

- đa số toàn quốc (hơn 50%) từ tất cả các tiểu bang và vùng lãnh thổ, và
- đa số (hơn 50%) ở đa số các tiểu bang (ít nhất là bốn trong số sáu tiểu bang).

AEC đã soạn thảo hướng dẫn này để giúp quý vị chuẩn bị bỏ phiếu tại cuộc trưng cầu dân ý, như là cách thức bỏ phiếu sao cho đúng, thủ tục tại phòng phiếu như thế nào và chỉ dẫn về cách thức kiểm tra nguồn thông tin.

Chúng tôi sẽ có hơn 7,000 phòng phiếu ở khắp cả nước vào ngày bỏ phiếu, các phương án bỏ phiếu sớm, và nhiều hơn số các Đội phục vụ cho Cử tri ở vùng sâu vùng xa.

Giữ tính trung lập và độc lập là nền tảng của Ủy ban Bầu cử Úc. Tính minh bạch, sự an ninh và trách nhiệm giải trình của quy trình làm việc của chúng tôi được đặt lên hàng đầu và có thể thấy một cách rõ ràng.

Tôi hân diện với vai trò của chúng tôi trong việc tổ chức thực hiện cuộc trưng cầu dân ý một cách chính trực ở từng bước trong quy trình.

Vào aec.gov.au/referendums để có thêm thông tin.

Tom Rogers
Giám đốc Ủy ban Bầu cử

 CÓ HƠN 97%
cử tri hội đủ điều kiện trong danh sách cử tri

 7,000+
phòng phiếu

 500+
trung tâm bỏ phiếu sớm

 CÓ TỚI 100,000
nhân viên làm việc tạm thời cho cuộc trưng cầu dân ý

Hãy dừng lại và cân nhắc

Kiểm tra nguồn thông tin cuộc trưng cầu dân ý lần này

Trong thời gian trưng cầu dân ý quý vị có thể bắt gặp thông tin về quy trình bỏ phiếu không dựa trên cơ sở bằng chứng, bỏ qua bối cảnh hoặc gây hiểu lầm.

AEC là cơ quan độc lập được giao nhiệm vụ tổ chức cuộc trưng cầu dân ý. Chúng tôi sẽ thông báo tới cử tri về các yêu cầu tham gia, mục đích của cuộc trưng cầu dân ý và các phương án bỏ phiếu.

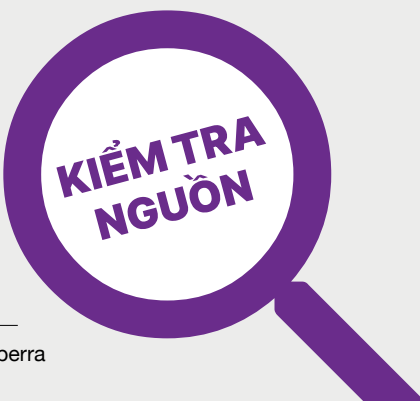
Quan trọng là quý vị hãy thận trọng cân nhắc những gì quý vị thấy, nghe và đọc về quy trình trưng cầu dân ý.

Hãy bỏ thời gian cân nhắc xem là thông tin có phải là:

- từ nguồn đáng tin cậy và nhận ra được hay không
- hiện hành không
- an toàn không (không phải là lừa đảo).

Điều này càng đặc biệt quan trọng khi đó là thông tin trên mạng xã hội và trực tuyến.

Vào aec.gov.au/stopandconsider để có thêm thông tin và có các video ngắn có các chỉ dẫn hữu ích.

Chuẩn bị sớm việc bỏ phiếu trong cuộc trưng cầu dân ý

Phòng phiếu sẽ mở cửa đúng 8 giờ sáng và đóng cửa đúng 6 giờ chiều

Ai phải bỏ phiếu?

Tất cả công dân Úc từ 18 tuổi trở lên phải đăng ký cử tri và bỏ phiếu trong cuộc trưng cầu dân ý lần này.

Tôi có thể bỏ phiếu ở đâu?

Quý vị có thể bỏ phiếu tại bất cứ phòng phiếu nào ở tiểu bang hoặc vùng lãnh thổ nơi cư ngụ trong ngày bỏ phiếu. Phòng phiếu mở cửa từ 8 giờ sáng tới 6 giờ chiều.

Địa điểm phòng phiếu thường được đặt ở trường học, nhà thờ, hội trường cộng đồng và tòa nhà công cộng. Để tìm phòng phiếu gần quý vị nhất, vào aec.gov.au/where

Nếu khả năng đi lại của quý vị bị hạn chế hoặc quý vị bị khuyết tật, hoặc quý vị chăm sóc người nào như thế, quý vị có thể kiểm tra chi tiết những phòng phiếu nào có lối vào cho xe lăn tại aec.gov.au/where

Muốn biết những cách bỏ phiếu dành riêng cho người mù hoặc người khiếm

thị, vào aec.gov.au/assistance hoặc gọi số **13 23 26**.

Nếu tôi ở tiểu bang khác hoặc vùng lãnh thổ khác thì sao?

Nếu ở tiểu bang khác vào ngày bỏ phiếu, thì quý vị có thể bỏ phiếu tại trung tâm dành riêng cho người ở tiểu bang khác hoặc cần nhắc các phương án bỏ phiếu sớm.

Nếu tôi không đi bỏ phiếu được vào ngày bỏ phiếu thì sao?

Nếu không tới được phòng phiếu ở tiểu bang hoặc vùng lãnh thổ vào ngày bỏ phiếu, thì quý vị có thể hội đủ điều kiện đích thân đi bỏ phiếu sớm hoặc bỏ phiếu qua bưu điện.

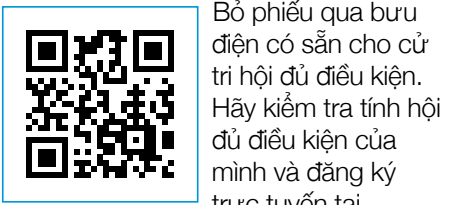
Cách đích thân bỏ phiếu sớm

Nếu hội đủ điều kiện quý vị có thể bỏ phiếu trước ngày bỏ phiếu. Các trung tâm bỏ phiếu sớm mở cửa vào ngày thứ Hai trước ngày bỏ phiếu hai tuần. Ngày giờ mở cửa có thể khác nhau,

nên quý vị hãy vào aec.gov.au/where để kiểm tra chi tiết của mỗi trung tâm.

Để có thêm chi tiết về bỏ phiếu sớm và kiểm tra xem quý vị có hội đủ điều kiện không, hãy vào aec.gov.au/early hoặc gọi số **13 23 26**.

Cách thức bỏ phiếu sớm qua bưu điện

aec.gov.au/pva hoặc bằng cách quét mã QR.

Vui lòng gọi số **13 23 26** nếu quý vị không có mạng và muốn đăng ký bỏ phiếu qua bưu điện.

Điền mẫu đơn đăng ký bỏ phiếu qua bưu điện để lá phiếu của quý vị tới được AEC **không muộn hơn 6 giờ chiều ngày thứ Tư trước ngày bỏ phiếu**.

Thủ tục tại phòng phiếu như thế nào

- 1 Khi quý vị tới điểm phát tờ phiếu, nhân viên phòng phiếu sẽ hỏi quý vị để lấy họ tên và địa chỉ, họ sẽ hỏi là quý vị đã bỏ phiếu trong cuộc trưng cầu dân ý 2023 này rồi hay chưa. Rồi họ sẽ gạch tên quý vị trong danh sách cử tri.
- 2 Quý vị sẽ nhận được tờ phiếu.
- 3 Hãy đọc thật kỹ phần hướng dẫn trên tờ phiếu.
- 4 Điền tờ phiếu của mình.
- 5 Khi đã điền xong tờ phiếu, gấp lại rồi bỏ vào thùng phiếu.
- 6 Nếu quý vị dùng bút chì của AEC, hãy bỏ bút chì vào hộp trên đường ra. Ở gần lối ra có đặt sẵn bình vệ sinh tay.

Xin ghi nhớ, nếu cần được giúp quý vị có thể dẫn theo người nào mà quý vị tin tưởng hoặc hỏi nhờ nhân viên phòng phiếu.

AEC nghiêm túc coi trọng sự an toàn của cử tri và nhân viên. AEC tiếp tục theo dõi môi trường COVID-19 và làm theo lời khuyên của các cơ quan hữu quan về y tế. Thông tin trong hướng dẫn này thể hiện tình hình tại thời điểm in ấn. Điều này có thể dẫn đến việc thay đổi các biện pháp được thực hiện.

Dung dịch vệ sinh tay sẽ có sẵn và đề nghị quý vị hãy mang theo và đeo khẩu trang và duy trì giãn cách thể chất. Quý vị có thể dùng bút chì sạch của AEC, hoặc có thể mang theo bút chì hoặc bút viết của mình.

Làm thế nào để lá phiếu của quý vị được hợp lệ

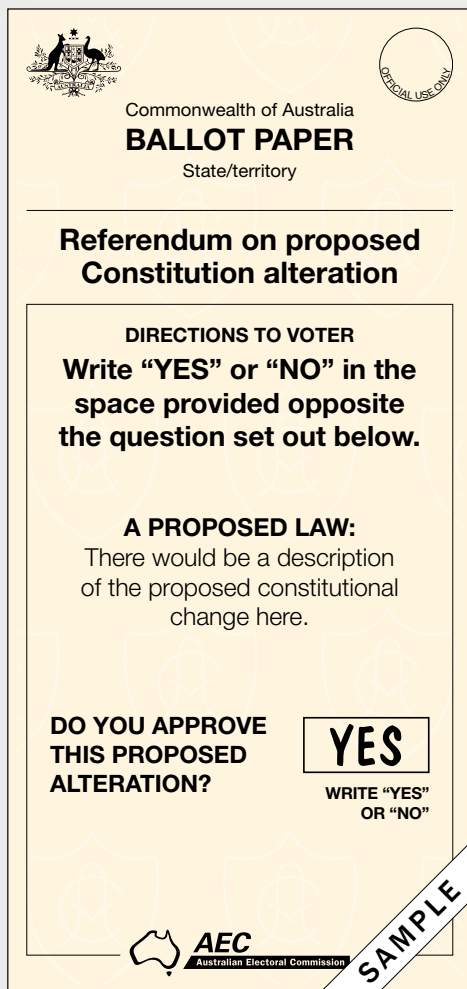
Trong cuộc trưng cầu dân ý này, quý vị sẽ nhận được một tờ phiếu về đề xuất thay đổi Hiến pháp Úc.

Trên tờ phiếu:

Ghi chữ **YES** nếu quý vị chấp thuận đề xuất thay đổi

HOẶC

Ghi chữ **NO** nếu quý vị không chấp thuận đề xuất thay đổi

Commonwealth of Australia
BALLOT PAPER
State/territory

Referendum on proposed Constitution alteration

DIRECTIONS TO VOTER
Write “YES” or “NO” in the space provided opposite the question set out below.

A PROPOSED LAW:
There would be a description of the proposed constitutional change here.

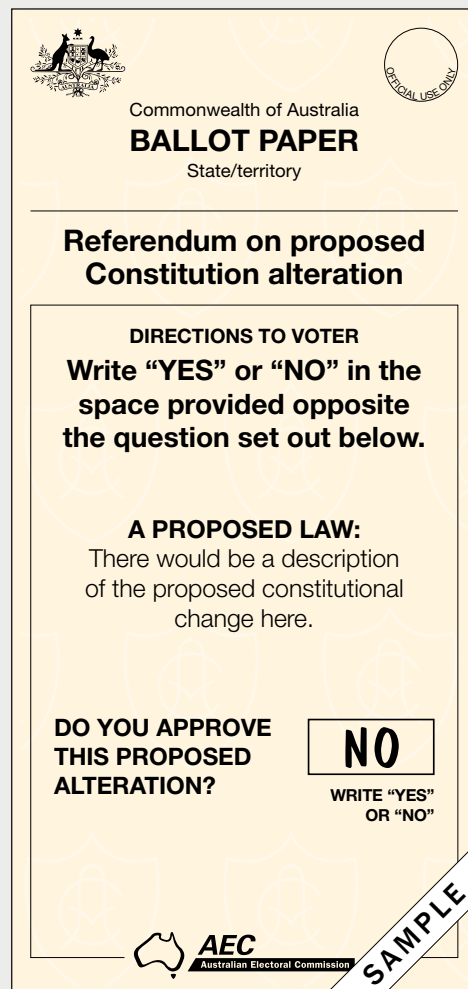
DO YOU APPROVE THIS PROPOSED ALTERATION?

YES
WRITE “YES” OR “NO”

AEC
Australian Electoral Commission

SAMPLE

Tờ phiếu mẫu

Commonwealth of Australia
BALLOT PAPER
State/territory

Referendum on proposed Constitution alteration

DIRECTIONS TO VOTER
Write “YES” or “NO” in the space provided opposite the question set out below.

A PROPOSED LAW:
There would be a description of the proposed constitutional change here.

DO YOU APPROVE THIS PROPOSED ALTERATION?

NO
WRITE “YES” OR “NO”

AEC
Australian Electoral Commission

SAMPLE

Tờ phiếu mẫu

Câu trả lời của quý vị phải được ghi bằng tiếng Anh.

Nếu lỡ ghi sai, xin đừng lo ngại.

Hãy hỏi lấy tờ phiếu khác và làm lại từ đầu.

Bỏ phiếu là bắt buộc đối với công dân Úc từ 18 tuổi trở lên. Nếu không bỏ phiếu quý vị có thể bị phạt hoặc bị truy tố. Nếu quý vị bỏ phiếu hơn một lần là phạm tội hình sự.